

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
Соціально-педагогічна діяльність гувернера**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність І11 Дитячі та молодіжні служби

Галузь знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи соціально-педагогічних досліджень
Викладач	Ворошук Оксана Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Контактний телефон викладача	+380972242092
Е-mail викладача	oksana.voroshchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний / заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	очні консультації: згідно розкладу консультацій, <i>Онлайн консультації</i> : за попередньою домовленістю viber, zoom в робочі дні з 9.30 до 17.30

2. Анотація до навчальної дисципліни

Програма вивчення нормативної дисципліни «Соціально-педагогічна діяльність гувернера» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальна педагогіка» підготовки бакалаврського освітнього рівня.

Предмет вивчення навчальної дисципліни – процеси побудови та проведення наукових соціально-педагогічних досліджень студентами ЗВО.

Структуру освітнього компонента становлять змістові модулі:

1. Історико-педагогічний аспект становлення гувернерства
2. Специфіка організації роботи з дітьми різних вікових груп та їх батьками.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета дисципліни – сформувані у студентів наукові поняття про теорію і методику домашнього виховання та навчання, її цілі та завдання; допомогти їм в оволодінні основними теоретичними знаннями та практичними вміннями щодо навчання і виховання особистості в сім'ї та навчити їх застосовувати ці знання і вміння в майбутній педагогічній діяльності.

Завдання дисципліни:

- розглянути генезис і розвиток гувернерства як цілісної педагогічної системи у різних історичні періоди;
- ознайомити студентів з специфікою соціально-педагогічної роботи гувернера з сім'ями і дітьми;

озброїти майбутніх соціальних педагогів методиками вивчення, навчання та виховання

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні фахові завдання та практичні проблеми у галузі соціальної роботи та соціальної педагогіки під час професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки щодо проведення досліджень, здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК-16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь яких інших проявів недоброчесності.

СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та фахівців психологічної служби.

СК-6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

СК-8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами.

СК-11. Здатність до надання допомоги та підтримки дітям та молоді а також їх сім'ям із врахуванням індивідуальних потреб, вікових відмінностей, тендерних, етнічних та інших особливостей.

СК-15. Здатність взаємодіяти з дітьми представниками різних професійних груп та громад. та молоддю,

СК-16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

СК-18. Здатність до генерування нових ідей та креативності професійній сфері.

СК-24. Здатність забезпечувати інклюзивні процеси, виявляти особливості та шляхи покращення життєдіяльності дітей та молоді з особливостями психофізичного розвитку й інвалідністю у соціальному середовищі.

Програмні результати навчання

РН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

РН 14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

РН 19. Залучати особистісні ресурси осіб, які звернулися за допомогою, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

РН 25. Здатність виявляти та розвивати здібності, креативний потенціал дітей і молоді, підтримувати їх творчий розвиток, сприяти успішній соціалізації, професійному самовизначенню.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
4	П11 Дитячі та молодіжні служби	2	Нормативний	
Тематика навчальної дисципліни				
Тема		Кількість год.		
		лекції	заняття	сам. роб.
Генезис і розвиток гувернерства як цілісної педагогічної системи. Історико-педагогічний аналіз становлення інституту гувернерства.		2	2	10
Соціально-педагогічна діяльність гувернера з діагностики виховного потенціалу сім'ї.		2	2	10
Завтосування потенціалу соціального середовища в організації освітньо-виховної діяльності гувернера.		2	2	12
Соціально-педагогічні і психологічні основи професійної діяльності гувернера з дітьми з особливими потребами		2	2	8
Соціально-педагогічна робота гувернера з вихованцями дошкільного віку. Режим дня. Підготовка до школи.		2	6	10
Особливості соціально-педагогічної діяльності гувернера з дітьми шкільного віку.		2	4	10

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
	Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
	Семінарське/практичне заняття	45
	Самостійна робота	10
	Контрольна робота	45
	Максимальна кількість балів	100
Вимоги до письмових робіт	<p>Неприпустимі плагіат та списування. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення.</p> <p>Студенти повинні виконати контрольну роботу для перевірки здатності(ей) продемонструвати розуміння питань використання навчальної літератури та інших джерел інформації, продемонструвати практичні навички, здатність застосовувати та інтегрувати отримані знання (поєднаємо теорію та практику з тим, як це знадобиться у професії), що складається з тестових питань, практичного та творчого завдань.</p> <p>На кожен семінар студенти повинні прочитати необхідну навчальну та наукову літературу, законспектувати необхідні цитати, які дають відповіді до семінарських питань, вивчити відповідний матеріал із підручників, виконати практичні завдання (зазначено біля кожного семінарського заняття).</p>	
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 45 балів	
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання 50 % завдань.</p> <p>Вчасно виконано самостійну роботу та написана контрольна робота.</p> <p>Зарахування пропущених занять без поважних причин відбувається впродовж наступних двох тижнів після пропущеного заняття за допомогою методів усного опитування чи тестування).</p>	
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – залік.</p> <p>У формі тестів на дистанційній платформі.</p>	

7. Політика навчальної дисципліни

<p>При організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про самостійну роботу студентів; Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про практику студентів; Положення про рейтингову систему оцінювання знань; Положення про академічну доброчесність; Положення про екзамени та заліки; Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг; Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти.</p> <p>Також неприпустимі плагіат та списування.</p> <p>Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове.</p> <p>Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми.</p> <p>Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання заліку.</p> <p>Обов'язковим є для отримання допуску до заліку є відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.</p> <p>На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку.</p>
--

Неформальна освіта: студент може отримати додаткові 5 балів за сертифікати відповідні освітньому компоненту – включають до балів самостійної роботи.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література:	
Архипова С, Майборода Г. Соціальна педагогіка: Навчально-методичний посібник. – Черкаси-Ужгород: Мистецька лінія, 2002. – 268 с.	
Бондарчук О. Психологія сім'ї. – К., 2001. – 95 с.	
Верхоляк М. Р. Теоретико-методологічні засади навчально-виховної діяльності соціального гувернера: навчально-методичний посібник/М. Р. Верхоляк. – Львів, видавництво «Растр 7», 2010. 188с.	
Ворощук О. Технології роботи соціального гувернера/ Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2010. – 42 с.	
Ворощук О. Підготовка гувернерів, домашніх наставників в Україні // Вип. 575. Педагогіка і психологія. – Чернівці: Чернівецький нац. у-т., 2011. – С. 17-23.	
Ворощук О. Функції гувернера //Материали за 9-а міжнародна научна практична конференція, «Achievement of high school», - 2013. Том26. Педагогически науки. Физическа культура и спорт. – С. 9-12.	
Ворощук О. Д. Технології соціально-педагогічної діяльності гувернера: Навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів. Вид. друге. – Івано-Франківськ, 2014. – 100 с.	
Ворощук О., Лемко Г. Технології соціально-педагогічної діяльності гувернера Навчально-методичний посібник. – Івано-Франківськ, 2016. – 133 с.	
Ворощук О. Професія соціальний гувернер: функції та напрямки/ О. Ворощук//International scientific and practical conference «Innovations and modern technology in the educational system: contribution of Poland and Ukraine?»: Conference Proceeding? May 5-6, 2017/ - S/161-166.	
Гончаренко С. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 374 с.	
Завацька Л.М. Технології професійної діяльності соціального педагога. Навчальний посібник для ВНЗ. - К.: Видавничий Дім „Слово“, 2008. - 240с.	
Ковбас Б., Костів В. Родинна педагогіка: У 3-х т. Том І. Основи родинних взаємовідносин. – Івано-Франківськ, 2006. – 288 с.	
Кравець В. Зарубіжна школа і педагогіка ХХ ст. – Тернопіль, 1996. – 290 с.	
Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка родинного виховання: Навч.посіб. - К.: Знання, 2006. – 324 с.	
Левківський М. Історія педагогіки: Підручник. – Київ, Центр навчальної літератури, 2003. – 360 с.	
Линьова І.О. Вплив родини на розвиток обдарованості дитини // Обдарована дитина. - 2006.-№5.-С.41-45.	
Леонова В. І. Технології роботи соціального гувернера: навчальний посібник/ В. І. Леонова. –Одеса, видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2017. 244с.	
Лисенко Н. В., Кирста Н. Р. Педагогіка українського довілля: У 3-х частинах. – Ч. 2: Навч. Посіб. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 360 с.	
Лисенко Н. В. Теорія і методика екологічної освіти: дошкільник-педагог. Навчально-методичний посібник для ВНЗ. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. – 400 с.	
Лукашевич М., Мигович І. Теорія і методи соціальної роботи –К., 2003.–168 с.	
Любар О., Стельмахович М. Історія української школи і педагогіки. – К., 2003. – 450 с.	
. Пеша І. В. Дитячі будинки сімейного типу як особлива форма сімейної опіки над дітьми сиротами, позбавленими батьківського піклування // Український соціум. – 2003. - №1. –С. 72 – 80.	
Поніманська ТІ. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: „Академвидав“, 2006. – 252 с.	
Романовська Д. Технології роботи з батьками. - К: Главник, 2007.	

- Сарапулова Є. Психолого-педагогічні основи навчально-виховної діяльності гувернера. – К.: МАУП, 2003. – 264 с.
- Словник шкільного психолога / уклад. Л. В. Туріщева. – Х.: Вид. група «Основа», 2010. – 107 с.
- Стинська В. Робота гувернера: історико-педагогічний аспект. Методичні рекомендації. – Івано-Франківськ, 2005. – 72 с.
- Трубавіна І. Етика соціально-педагогічної роботи з сім'єю. – К., 2001. – 70 с.
- Туріщева Л. В. Робота шкільного психолога з батьками. Навчально-методичний посібник для вчителя. – Х.: Вид. група «Основа»: «Тріада +», 2007.
- Туріщева Л. В. Увага! Особливі діти. – Х.: Вид. група «Основа», 2011. – 128 с.

Викладач _____ Оксана ВОРОЩУК, доцент кафедри
соціальної педагогіки